

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md ,e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 81/06

mun. Chișinău

17 august 2019

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate Constantin Culicovschi, finalizând controlul privind respectarea regimului juridic al restricțiilor, inițiat în privința dnei **Revenco Diana**, [redacted], [redacted], [redacted], secretar al Consiliului sătesc Cupcui, raionul Leova, în temeiul prevederilor art.35 din Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate a întocmit prezentul act, prin care,

A STABILIT:

La 24.09.2018 Autoritatea Națională de Integritate a înregistrat sesizare din oficiu nr.04-06/173 cu anexă, potrivit căreia se denunță o eventuală încălcare a regimului juridic al restricțiilor admisă de către dna Revenco Diana prin faptul exercitării funcției publice de secretar al Consiliului sătesc Cupcui în subordinea nemijlocită a rudei prin afinitate, tatăl soțului, [redacted], [redacted] și se solicită inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al restricțiilor de către dna Revenco Diana.

În temeiul prevederilor art.31 din Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr.91/06 din 09.10.2018, în privința dnei Revenco Diana, secretar al Consiliului sătesc Cupcui, r-l Leova, a fost început control privind respectarea regimului juridic al restricțiilor, în cadrul căruia s-a verificat legalitatea exercitării funcției publice în subordinea nemijlocită a rudei sale prin afinitate (tatăl soțului), [redacted].

Prin invitația nr.04-06/1132 din 10.10.2018, recepționată conform avizului DS2100621692AS la 12.10.2018, dna Revenco Diana a fost informată despre începerea în privința ei a controlului privind respectarea regimului juridic al restricțiilor și despre drepturile prevăzute la art.33 din Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Suplimentar, în conformitate cu prevederile art.37 alin.(3) și art.33 din legea citată, prin invitația menționată, dna Revenco Diana a fost invitată la sediul Autorității pentru ași prezenta punctul de vedere în scris asupra situației de exercitare a funcției publice în subordinea nemijlocită a rudei sale prin afinitate.

În cadrul controlului, în baza art.20 alin.(1) lit.b), art.32 alin.(3) și (4) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate a solicitat și a recepționat de la autoritățile competente informații și documente, necesare desfășurării controlului, precum și a făcut extrase din baze de date.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului:

Recepționând la 12.10.2018 invitația nr.04-06/1132 din 10.10.2018, dna Revenco Diana a înregistrat la Autoritatea Națională de Integritate cu nr.1998 din 02.11.2018, punctul de vedere exprimat în scris, asupra situației de exercitare a funcției publice în subordinea nemijlocită a rudei sale prin afinitate.

În punctul de vedere, dna Revenco Diana consideră că procesul-verbal nr.91/06 din 09.10.2018 de inițiere a controlului în privința ei este neîntemeiat, nefondat și urmează a fi încetat din considerentele că în art.26 alin.(1) din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nu se regăsește sintagma ”soția fiului sau noră”, care este de fapt gradul de rudenie a cet. Revenco Diana cu [redacted]. În același punct de vedere este

stipulat că potrivit prevederilor Legii nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, secretarul consiliului sătesc se numește și se eliberează în/din funcție prin decizia consiliului local.

La fel, dna Revenco Diana menționează că reieșind din prevederile art.39 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, primarul poate doar încredința alte atribuții secretarului consiliului, astfel nu se poate interpreta încredințarea anumitor atribuții ca o relație de subordonare nemijlocită (condiție obligatorie pentru a fi în incompatibilitate conform alin.(1), art.26 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008), iar în Capitolul III al aceleiași legi, la atribuțiile primarului nu se regăsește nici o atribuție a primarului prin care secretarul consiliului local ar fi obligat să se subordoneze nemijlocit primarului.

Mai spune dna Revenco Diana că angajându-se în calitate de secretar a consiliului local, a participat la concursul de admitere, respectând deplin condițiile specificate de legislația în vigoare, având studiile necesare și fiind un bun specialist își îndeplinește atribuțiile de serviciu exact fișei de post.

Ca urmare a celor expuse, dna Revenco Diana constată că funcția de secretar al consiliului sătesc nu este o funcție subordonată nemijlocit primarului, iar gradul de rudenie dintre cet. Revenco Diana și primarul [REDACTAT] nu cad sub incidența art.26 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008, astfel, dna Revenco Diana consideră că controlul privind încălcarea regimului juridic al restricțiilor inițiat prin procesul-verbal nr.91/06 din 09.10.2018 al Autorității Naționale de Integritate, urmează a fi încetat ca nefondat.

Aprecierea inspectorului de integritate:

Examinînd materialele dosarului de control prin prisma prevederilor legale ce administreză situația din speță, inspectorul de integritate consideră că dna Revenco Diana, prin faptul exercitării funcției publice de secretar al Consiliului sătesc Cupcui în subordinea nemijlocită a rudei prin afinitate, tatăl soțului, [REDACTAT], nu a respectat restricțiile prevăzute de lege, prin ce a încălcat regimul juridic al restricțiilor din următoarele considerente.

Sub aspectul statutului de funcționar public, potrivit Decizie Consiliului sătesc Cupcui, r-l Leova, nr.3.6 din 20.03.2017, dna Revenco Diana a fost numită în funcție de secretar al Consiliului sătesc Cupcui, r-l Leova, începînd cu 10.03.2017.

În conformitate cu prevederile art.38 alin.(3) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, secretarul se bucură de stabilitate în funcție și cade sub incidența Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Prin urmare, dna Revenco Diana exercitînd funcția de secretar al Consiliului sătesc Cupcui, r-l Leova are *statut de funcționar public*.

Sub aspectul subiectului declarării averii și a intereselor personale, în conformitate cu prevederile art.24 alin.(1) din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art.3 alin.(1) lit.g) din Legea nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dna Revenco Diana este *subiect al declarării averii și a intereselor personale* prin deținerea *statutului de funcționar public*.

Sub aspectul rudei prin afinitate, necesită a se menționa că din definițiile de pe site-ul <https://www.dex.md/definitie/afinitate>, accesat la 01.07.2019, sursa: DEX '09 2009, cuvîntul "afinitate" la pct.4. (Jur.) are următoarea semnificație "legătură de rudenie creată prin căsătorie între unul dintre soți și rudele celuilalt soț", iar cuvîntul "rudă" semnifică "persoană care face parte din aceeași familie cu alte persoane, unite între ele prin legături de sânge sau prin alianță".

În legislație națională prevederea citată se regăsește în art.45 alin.(3) din Codul familiei, care stabilește că rudele unuia dintre soți sînt afinii celuilalt soț.

Cît ține de legătura de rudenie creată prin căsătorie, conform datelor din extrasul din Registrul de stat al populație al dnei Revenco Diana, la compartimentul "Rude" este indicat soțul [REDACTAT], iar la compartimentul "Documente Stare Civilă" – Certificat de căsătorie CS-V nr.1074739, eliberat la 02.01.2014 de Primăria Cupcui raionul Leova, ce dovedește faptul existenței căsătoriei între Revenco Diana și [REDACTAT].

Subsecvent, potrivit declarației de avere și interese personale anuale pentru anul 2017 a dnei Revenco Diana ([REDACTAT]), la compartimentul "Informații generale despre subiectul declarării", în pct.5 "soțul" este indicat [REDACTAT].

Din declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a primarului s. Cupcui, r-l Leova, [REDACTED] (examinată în procesul verificării prealabile a sesizării, înregistrate cu nr.A-107/18/1 din 12.09.2018, anexate la sesizarea din oficiu nr.04-06/173 din 24.09.2018) a fost identificat [REDACTED]. Coroborînd cele relatate cu extrasul din Registrul de stat al populație și arborii genealogici ale dnei Revenco Diana și soțului ei, se deduce că [REDACTED] este tata (părintele) soțului dnei Revenco Diana, [REDACTED].

Prin urmare, între dna Revenco Diana, secretar al Consiliului sătesc Cupcui și primarul s. [REDACTED] există o legătură de rudenie prin afinitate, iar prin prisma art.45 alin.(3) din Codul familiei, *tata soțului* dnei Revenco Diana, [REDACTED] ([REDACTED]), este *rudă prin afinitate* a ultimei.

Sub aspectul restricției de desfășurare a activității profesionale (exercitare a unei funcții publice) în raporturi ierarhice nemijlocite cu o rudă prin afinitate în cadrul aceleiași entități publice, în conformitate cu art.12 alin.(1) din Legea integrității nr.82 din 25.05.2017, întru evitarea promovării intereselor personale și asigurarea respectării interesului public, *agentul public care ocupă o funcție publică respectă restricția de desfășurare a activității profesionale în raporturi ierarhice nemijlocite cu o rudă prin afinitate în cadrul aceleiași entități publice*.

Potrivit prevederilor art.3 din legea citată supra, sub *activitate profesională* se înțelege exercitare de către agenții publici a atribuțiilor de serviciu (drepturilor și obligațiilor) în modul prevăzut de actele legislative, normative și departamentale ce reglementează activitatea entităților publice în care sînt încadrați, iar sub noțiunea de *entitate publică* se înțelege persoană juridică cu statut de *autoritate publică locală*, precum și *de structură organizațională de pe lângă sau din sfera de competență a acestora*.

Prin prisma celor relatate și conform prevederilor art.1 din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală coroborat cu art.2 din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Anexa nr.1 la aceasta, *primăria* este o *entitate publică*, considerîndu-se *autoritate publică* locală, avînd cod fiscal, ștampilă și persoane angajate.

Conform art.37 alin.(1) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, secretarul consiliului local este și secretar al satului, iar art.39 alin.(1) și (2) din legea citată, specifică că secretarul îndeplinește, *sub autoritatea primarului*, următoarele atribuții [...], precum și *alte atribuții încredințate de către primar*. Totodată, art.39 alin.(1) lit.c) și j) din legea menționată supra, stabilește că primarul exercită următoarele atribuții de bază, [...] *stabilește atribuțiile personalului primăriei, conduce și controlează activitatea acestora și [...] asigură funcționarea serviciului stare civilă*.

Subsidiar, potrivit art.3 alin.(1) din Legea nr.199 din 16.07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și anexei la aceasta, primarul este funcție de demnitate publică.

Potrivit art.17 din Legea nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectul declarării este obligat să respecte restricțiile* prevăzute la art.18–21 din legea citată și cele *prevăzute de legislație*.

Complimentar, în conformitate cu prevederile art.26 alin.(1) și (2) din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, *funcționarul public nu poate exercita o funcție publică în subordinea nemijlocită a unei rude prin afinitate (părinte a soțului) în cadrul aceleiași autorități publice*, precum și că *aceeași prohibiție se aplică și în situația în care conducătorul superior nemijlocit al funcționarului public are calitatea de persoană ce exercită funcție de demnitate publică*.

Analizînd situația cazuală, se conturează următoarea imagine:

– începînd cu 10.03.2017 dna Revenco Diana a fost numită în funcție de secretar al Consiliului sătesc Cupcui, r-l Leova;

– în baza Contractului individual de muncă nr.5 din 20.03.2017, încheiat între Primăria satului Cupcui raionul Leova, denumită "Angajator" și dna Revenco Diana, denumită "Salariat". *locul de muncă* a dnei Revenco Diana este *Primăria Cupcui*;

– din datele indicate în *Fișa postului* reiese că aceasta a fost *întocmită și aprobată de* [REDACTED]; în Capitolul I. la componenta "Autoritatea publică" este indicat *Primăria satului Cupcui raionul Leova*; în Capitolul II. la componenta "Atribuții de serviciu" este indicat că secretarul îndeplinește, *sub autoritatea primarului*, următoarele atribuții de bază

[...] d) asigură buna funcționare a primăriei; e) asigură efectuarea lucrărilor de secretariat; [...] h) asigură consultarea publică a proiectelor de [...] dispoziții normative ale primarului, informarea publicului referitor la [...] dispozițiile emise; i) primește, distribuie și întreține corespondența; j) eliberează [...] extrase și copii de pe actele de stare civilă; o) administrează sediul primăriei și bunurile ei; alte atribuții ale secretarului consiliului, încredințate de primar conform art.39 alin.(2) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală: - efectuează lucrări de xerocopii, zilnic face lista persoanelor care au solicitat servicii și la sfârșitul zilei predă banii în casa primăriei; - expediază avize pentru diferite volante, ședințe, invitații la primar; - face mențiuni și informează primarul despre audiențele, adunările și activitățile la care D-lui trebuie să fie prezent; - colectează și prezintă primarului informații pentru raportul anual privind starea economică și socială a satului Cupcui; la compartimentul "Cui îi raportează titularul funcției", primul în ordine este indicat Primarul. Subsidiar, Metodologia cu privire la elaborarea, coordonarea și aprobarea fișei postului, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prevede următoarele: pct.2. fișa postului reprezintă instrumentul de [...] *control* din partea *autorității publice angajatoare* privind *activitatea titularului funcției publice*, inclusiv privind executarea sarcinilor stabilite; pct.4. subpct.3) fișa postului are scop de [...] stabilire a *nivelurilor de ierarhizare* în cadrul autorității publice; pct.7. subpct.1) componenta „Autoritatea publică” conține *denumirea autorității publice* din care *face parte funcția publică*; pct.9. *fișa postului se elaborează de către persoana responsabilă de domeniul gestionării resurselor umane în comun cu persoana care exercită funcția de demnitate publică pentru funcțiile publice din subordinea sau autoritatea directă a acestuia*; pct.14. [...] *fișa postului* [...] se transmite *conducătorului autorității publice pentru aprobare*;

- potrivit declarației de avere și interese personale anuală pentru anul 2017 a dlui [REDACTED] și răspunsului primit de la Primăria satului Cupcui raionul Leova nr.187-02/1-37 din 31.10.2018, primar al [REDACTED], *tata soțului* dnei Revenco Diana.

Raportînd situația din speță la prevederile legale, deducem că începînd cu 10.03.2017 dna Revenco Diana și *tata soțului*, dl [REDACTED], își exercită ambii funcțiile publică și de demnitate publică în cadrul *aceleiași autorități publice* - Primăria satului Cupcui raionul Leova, iar conform Legii nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală și *Fișei postului*, se vede clar că dna Revenco Diana *își exercită funcția publică în subordinea nemijlocită a rudei prin afinitate, primarului* [REDACTED] (*tata soțului*).

Prin urmare, exercitarea funcției publice de secretar al Consiliului sătesc Cupcui de către dna Revenco Diana în *subordinea nemijlocită a rudei sale prin afinitate (părinte a soțului)*, [REDACTED], în cadrul Primăriei satului Cupcui și situația în care [REDACTED], ca *conducător superior nemijlocit* a dnei Revenco Diana *are calitatea de persoană ce exercită funcție de demnitate publică*, sunt fapte *restricționate* prin Legea integrității nr.82 din 25.05.2017 și Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Sub aspectul soluționării situației de desfășurare a activității profesionale (exercitare a unei funcții publice) în raporturi ierarhice nemijlocite cu o rudă prin afinitate în cadrul aceleiași entități publice, potrivit art.12 alin.(2) lit.b) din Legea integrității nr.82 din 25.05.2017, în vederea respectării regimului juridic al *restricțiilor în ierarhie*, agentul public care ocupă o funcție publică *este obligat să întreprindă acțiuni*, în termen de două luni, *în vederea încetării raporturilor ierarhice nemijlocite cu rudele prin afinitate (părinte a soțului) în cadrul aceleiași entități publice*.

Subsidiar, în conformitate cu prevederile art.26 alin.(3) și (4) din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în cazul aflării în situație de *exercitare a funcției publice*, de către funcționarul public, *în subordinea nemijlocită a unei rude prin afinitate (părinte a soțului)*, *funcționarul public va întreprinde acțiuni în vederea încetării raporturilor ierarhice nemijlocite în termen de 2 luni*. Concomitent, în cazul în care condițiile redată supra nu se respectă, funcționarul public se transferă într-o funcție care ar exclude o astfel de subordonare, iar dacă transferul nu este posibil, acesta este eliberat din funcția publică deținută.

Din prevederile citate rezultă că obligația de soluționare a situației de restricție îi revine personal funcționarului public. În același timp, legiuitorul îi oferă funcționarului public 2 luni pentru încetarea raporturilor ierarhice nemijlocite, din momentul apariției acestora.

Inspectorul de integritate subliniază că în decurs de 2 luni din 10.03.2017, dna Revenco Diana urma să întreprindă acțiuni în vederea încetării raporturilor ierarhice nemijlocite. Din declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 a dnei Revenco Diana, depusă la data de 12.03.2019, exercitând funcția de secretar al Consiliului sătesc Cupcui, din punctul de vedere exprimat în scris a dnei Revenco Diana asupra situației din speță, precum și din materialele dosarului de control se concluzionează că dna Revenco Diana nu a întreprins nici o acțiune în vederea încetării raporturilor ierarhice nemijlocite cu *ruda prin afinitate* (tata soțului) - primarul [REDACTAT] (demnitar), prin ce nu s-a conformat prevederilor legale și a *încălcat regimul juridic al restricțiilor*.

Sub aspectul concluziilor, raportînd prevederile legale relevante la situația din speță, se deduce că începînd cu 10.03.2017 dna Revenco Diana *se află într-o situație de restricție nesoluționată în termen legal*, deoarece exercită o funcție publică fără a respecta restricția de desfășurare a activității profesionale în raporturi ierarhice nemijlocite cu o rudă prin afinitate în cadrul aceleiași entități publice, ce constituie:

- *exercitare a unei funcții publice în subordinea nemijlocită a rudei prin afinitate (părinte a soțului) în cadrul aceleiași autorități publice;*

- *exercitare a unei funcții publice în subordinea nemijlocită a rudei prin afinitate (părinte a soțului) în situația în care conducătorul superior nemijlocit al funcționarului public are calitatea de persoană ce exercită funcție de demnitate publică.*

Inspectorul de integritate concluzionează că dna Revenco Diana a *încălcat regimul juridic al restricțiilor*, prin faptul că în decurs de 2 luni, din momentul apariției acestora, nu a încetat raporturilor ierarhice nemijlocite.

În circumstanțele enunțate, legea prevede că dna Revenco Diana, în calitate de funcționar public urma să fie transferată într-o funcție care ar exclude o astfel de subordonare, iar dacă transferul nu era posibil, aceasta urma să fie eliberată din funcția publică deținută.

Potrivit art.19 lit.b) și g) și art. 38 alin.(1) lit.c) din Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate efectuează controlul privind respectarea regimului juridic al restricțiilor, iar dacă în urma controlului constată că persoana supusă controlului a încălcat restricțiile prevăzute de lege, inspectorul de integritate întocmește un act de constatare în condițiile legii.

Din cele sus-stabilite, în temeiul prevederilor art.19, 33, 35-38, 41 din Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art.17 din Legea nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, art.12 din Legea integrității nr.82 din 25.05.2017, art.26 din Legea nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate concluzionează și decide,

COCLUZII ȘI DECIZII:

1. Se constată că dna Revenco Diana, prin exercitarea funcției publice de secretar al Consiliului sătesc Cupcui în *subordinea nemijlocită a rudei sale prin afinitate* (tata soțului [REDACTAT]), *în cadrul Primăriei satului Cupcui, raionul Leova, din 10.03.2017 pînă în prezent, nu a întreprins nici o acțiune în vederea încetării raporturilor ierarhice nemijlocite, prin ce nu s-a conformat prevederilor legale și a încălcat regimul juridic al restricțiilor în ierarhie.*

2. Se aduce la cunoștința dnei Revenco Diana actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ.

Inspector de integritate
al Inspectoratului de integritate

Constantin CULICOVSCHI